

- 2015** Kirschner J., Závěská Drábková L., Štěpánek J. & Uhlemann I. (2015): Towards a better understanding of the *Taraxacum* evolution (*Compositae* – *Cichorieae*) on the basis of nrDNA of sexually reproducing species. – *Pl. Syst. Evol.* 301: 1135–1156.
- Richards A. J., Biel B., Štěpánek J. & Kirschner J. (2015): *Taraxacum limnoticum* (*Asteraceae*) from the Aegean, Greece. – *Phytol. Balcan.* 21: 149–154.
  - Štěpánek J. & Kirschner J.: *Taraxacum umbrosum* (*Asteraceae*, *Cichorieae*), a new species intermediate between sect. *Erythrosperma* and sect. *Erythrocarpa*, widespread in the Balkans. – *Ann. Bot. Fenn.* 52: 160–164.
  - Štěpánek J., Kirschner J., Jeanmonod D. & Tison J.-M.: *Taraxacum* F. H. Wigg. – In: Tison J.-M., Štěpánek J., Kirschner J. & Jeanmonod D. [eds], Compléments au Prodrôme de la Flore Corse, *Asteraceae* IV: *Hieracium*, *Pilosella* et *Taraxacum*, p. 195–323, Conservatoire et Jardin botaniques de la Ville de Genève, Genève.
  - Tison J.-M., Štěpánek J., Kirschner J. & Jeanmonod D.: Compléments au Prodrôme de la Flore Corse, *Asteraceae* IV. – Conservatoire et Jardin botaniques de la Ville de Genève, Genève.
  - Wilschut R. A., Oplaat C., Snoek L. B., Kirschner J. & Verhoeven K. J. F.: Natural epigenetic variation contributes to heritable divergence in a widespread asexual dandelion lineage.
  - Zeisek V., Kirschner J., Štěpánek J. & Amini Rad M. (2015): Microsatellite variation, sexual reproduction and taxonomic revision of *Taraxacum* sect. *Dioszegia*: relationships at a large spatial scale. – *Preslia* 87: 87–117.
  - Zika P. F., Wilson B. L. & Kirschner J. (2015): The *Luzula comosa* complex (*Luzula* section *Luzula*, *Juncaceae*) in western North America. – *Phytotaxa* 192(4): 201–229.
- 2016** Kirschner J., Oplaat C., Verhoeven K. J. F., Zeisek V., Uhlemann I., Trávníček B., Rasanen J., Wilschut R. A. & Štěpánek J. (2016): Identification of oligoclonal agamospermous microspecies: taxonomic specialists versus microsatellites. – *Preslia* 88: 1–17.

ZPRÁVY O LITERATUŘE / BOOK REVIEWS

Broum M. & Koutecký D.

Vegetace Podbořanska

Publikace vydaná s finanční podporou města Podbořany, datum, místo vydání a cena neuvedeny, 148 p., 147 foto, 1 obr. Kniha je v knihovně ČBS.

Vegetace Podbořanska je z mnoha důvodů pozoruhodná publikace, vytištěná na pěkném křídovém papíře a s kvalitními barevnými (výjimečně černobílými) fotografiemi převážně rostlin, ale i biotopů a krajiny. Základní bibliografické údaje jsem však ani po pečlivém pročetí knihy nenalezl; chybí tak datum vydání, místo vydání, nakladatel, není uvedeno ani ISBN. S případnou citací této jinak velmi zajímavé a potřebné „brožury“ (jak ji pojmenovávají autoři) bude tedy trochu potíž. Další, poněkud rozporuplný problém je v citacích literatury, i když jej lze pochopit, pokud by byla knížka určena převážně nevědecké veřejnosti. Několik málo citací z textu je sice většinou uvedeno v obsáhlém seznamu doporučené literatury (119 citací), ale odkazy na užitá data jiných autorů citována nejsou ani v textu ani v literatuře. To všechno jsou ale málo významné nuance, které snadno zastíní jinak kvalitní a výstižný odborný obsah. Opravdu málo kvalitní, a zasluhující kritiku, je jen text nepsaný autory, a to souhrnu v angličtině a hlavně závěru v němčině (někdy nesrozumitelného), který devalvuje odborný obsah v češtině. To je velká škoda, protože tyto

nedostatky se daly snadno odstranit konzultací a kvalitní recenzí rukopisu. Naštěstí velmi dobrý a čtivý text obou autorů tvoří podstatnou část publikace, je jejím bezprostředním cílem a přínosem.

Obraťme se ale k pozitivům, která jsou významově obsáhlejší a je jich podstatně více. Autoři v předmluvě hovoří o práci vědecko-populární, o čemž svědčí vedle vědeckých jmen rostlinných taxonů používání i jejich českých ekvivalentů. Možná by se nezasvěcenému tak na první pohled zdálo, že vědecké poznatky jsou tu odsunuty poněkud stranou, ale není to pravda: informace od znalců této krajiny, její vegetace a flóry, dosud neuceleně roztroušené většinou jen v drobných příspěvcích, jsou tu seřazeny do logického sledu a zveřejněny právě ty důležité, které i vědeckou sféru upozorní na to podstatné a dosud nevyhodnocené nebo právě tu zatím nestudované. Je to doloženo jak v části popisující jednotlivé biotopy, tak ve velmi potřebné a užitečné části o botanicky cenných lokalitách Podbořanska.

V úvodu je upozorněno na přírodní poměry území (klimatické oblasti a fytogeografické okresy) a vegetační charakteristika je doplněna stručným pohledem na vegetační jednotky geobotanických rekonstrukčních map. Následuje text s přehledem význačných biotopů (vodní toky a nádrže, mokřady a pobřežní vegetace, prameniště a rašeliniště, skály, sutě a jeskyně, sekundární trávníky a vřesoviště, křoviny, lesy, biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem) a jejich charakteristického floristického složení. Tady bych vytkl jen časté opakování druhů ve vlastní charakteristice popisovaného biotopu a v navazujícím odstavci jmenujícím vzácnější taxony téhož. Tu a tam se najdou drobné překlepy, nejčastěji ve vědeckých jménech rostlin, ale je jich obecně velmi málo. Některé informace, jako např. zajímavý výskyt druhů na netradičních substrátech (viz *Asplenium viride* ve „vegetaci skalních štěrbin s absencí kalcifilních druhů“) by si jistě zaslouhovaly podrobnějšího vysvětlení.

Kapitola o botanicky významných lokalitách území je snad svojí podstatou pro terénní botaniky ještě přínosnější. Nemůžeme říci, že by každý kus naší republiky měl takto přehledně vyhodnocené a navíc publikované nejcennější partie naší přírody, byť od projektu „Natura“, z jehož výsledků publikace vychází a jehož údaje vyhodnocuje, uběhla již řada let. Autoři přitom poznamenávají, že „samotný výčet... lokalit... zdaleka není vyčerpávající a má sloužit pouze jako vodítko dalším badatelům...“. Pro terénního botanika, systematika či geobotanika studujícího určitý typ vegetace nebo taxon na něj vázaný, je to informace k „nezaplacení“. Každý, kdo chodí studovat rostlinstvo a jeho složky do terénu a nedělá současnou botaniku jen jako módní syntézu od stolu, takové informace velmi ocení. V době, kdy rapidně ubývá terénních botaniků, snižuje se množství dosud nevyužitých historických dat a vymýšlejí se většinou jen jiné a další způsoby jejich interpretace, je nutné každé takové sdělení považovat za chvályhodné. Pokud jako prvotní krok k poznávání flóry a vegetace pochopili neopomenutelnou nutnost sběru dat v terénu dva mladí zapálení botanikové, autoři této publikace, je to velmi dobrá zpráva.

Co lze dodat závěrem? Knižka je velmi užitečným informačním vyústěním terénního výzkumu v krajině dosud poněkud opomíjené, ale nemohu ani v nejmenším souhlasit se sdělením z předmluvy, hodnotit ji „jako ne příliš zajímavé území“. Samotná data zde uvedená jsou toho dokladem. Mimo to se velmi dořečte, je přehledná a celkový dojem je tedy příznivý.

Jiří K o l b e k